

CUVÂNT-ÎNAINTE

De secole, două sisteme „se înfruntă” în Europa și în lume în ceea ce privește rolul jurisprudenței printre izvoarele dreptului – sistemul așa-numit continental, care dă jurisprudenței un rol derivat, respectiv acela de a „traduce” legea, de a interpreta și de a organiza aplicarea ei la fiecare speță în parte și sistemul de common-law, sistemul „precedentului”, în care jurisprudența devine uneori legea însăși.

Distincția nu este doar teoretică, dreptul nu este o știință abstractă, ci una aplicată, un instrument viu care afectează direct viețile oamenilor și care este destinat să intervină în cadrul celor mai litigioase stări dintr-o societate; dreptul este remediul final, cel la care trebuie să se ajungă după ce orice cale amiabilă a eșuat și care trebuie să ofere o soluție justă și rapidă, astfel încât relațiile sociale afectate de un anumit comportament uman să își poată relua desfășurarea normală.

Ambele sisteme au propriile avantaje și marile neajunsuri, ambele presupun riscuri sociale importante – în primul aplicarea legii poate deveni cu ușurință neunitară, divizată, or soluțiile diferite date unor spețe similare pot constitui ele însele o nedreptate, în cel de al doilea aplicarea legii poate ajunge arbitrară, depinzând de umorile și prejudecățile judecătorului, ori, dimpotrivă, mecanică, bazându-se, în mod automat, doar pe un precedent creat în trecut și care nu ține seama de evoluțiile juridice și sociale.

În primul caz, practica neunitară poate adânci fragmentarea dintr-o societate, poate introduce elementul discriminări și, poate chiar mai grav, al incertitudinii, imaginea unei „loterii judiciare” în care nimic nu este sigur și orice soluție este posibilă reprezintă unul dintre factorii care afectează grav încrederea în justiție și subminează bazele statului de drept.

În al doilea, arbitrariul poate deveni lege, norma juridică poate fi răsturnată spre contrariul ei doar pe cale de interpretare, adagiul *dura lex sed lex* capătă o încărcătură literală și poate zdrobi destine doar pentru a respecta mecanic o regulă jurisprudențială desuetă.

De aceea, în ambele sisteme au fost create mecanisme de autoreglare a sistemelor judiciare, care să prevină aceste dezavantaje (sau măcar să le combată) și să asigure ca sistemele judiciare să nu devină ele însele o sursă a nedreptății și a inegalității, inclusiv prin costurile pe care le generează (precum în celebra anecdotă – „*Am fost falit în viață de două ori – prima oară când am pierdut un proces și a doua oară când am câștigat unul*”), ci dimpotrivă, un motor de dezvoltare socială și de progres democratic și chiar economic.

Amendamentele introduse în ambele sisteme reduc diferențele dintre acestea și le subsumează valorilor comune ale statului de drept; jurisprudența dobândește astfel un loc proeminent în cadrul normelor care reglementează evoluția mecanismului viu al societății, indiferent că o considerăm un izvor de drept principal sau derivat.

Normele legislative trebuie să se caracterizeze printr-o anumită constanță, stabilitate, iar jurisprudența devine mecanismul prin care acestea sunt permanent racordate la evoluția relațiilor sociale. Este evoluția pe care o remarcă profesorul Nicolae Popa, fost

președinte al instanței supreme, de la conceptul formalist potrivit căruia judecătorul este doar „*gura care rostește dreptul*” la concepția aristoteliană potrivit căreia „*judecătorul este dreptul care trăiește*”.

În această ecuație uneori complicată a litigiului social, jurisprudența are rolul de reglator, oferind o soluție care este uneori nesatisfăcătoare pentru ambele părți, alteori întârziată ori prea tehnică și complicată, însă o soluție fără care ritmicitatea normală a respectivei relații sociale nu ar putea fi restabilită.

Și, precum în cazul tuturor curților supreme, rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție devine cu atât mai complex cu cât ea realizează două funcțiuni jurisdicționale – nu numai aceea de *primus inter pares* în ierarhia instanțelor judecătorești, de ultimă linie de apărare împotriva haosului arbitrariului, dar și acela de unificare, de garantare a coerenței practicii judiciare.

Unificarea jurisprudenței nu este un scop în sine, rolul Înaltei Curți nu este de a asigura aplicarea mecanică a normei de drept, ci tocmai de a garanta că ea va fi interpretată obiectiv și adecvat, ținând cont de situația de fapt constatată de judecător în fiecare cauză în parte, însă într-o manieră coordonată și previzibilă.

Cu alte cuvinte, prin mecanisme de unificare a jurisprudenței nu se garantează similaritatea, ci calitatea acesteia. Dezlegările date de o instanță supremă trebuie să fie nu doar legale, dar și juste, chiar de ar fi impopulare la un anumit moment în timp, acceptarea socială cu privire la faptul că acestea sunt rezultatul unui proces deliberativ obiectiv, rezonabil și bazat pe un proces echitabil este fundamentală.

Doar în aceste condiții jurisprudența unei instanțe supreme devine ceea ce ar trebui să fie, mai mult decât simplă tehnică juridică, oricât ar fi ea de elegantă, ci o veritabilă expresie a conștiinței sociale, a independenței și integrității judiciare. O conștiință care nu se bazează pe convingeri personale ori pe prejudecăți, ci pe luarea în considerare a tuturor circumstanțelor obiective și a frumuseții raționamentului juridic.

Or, așa cum s-a spus, „*mai important decât obligația de a ne urma propria conștiință, sau cel puțin anterioară acestei obligații, este obligația de a ne o forma corect*” (Antonin Scalia, timp de peste 30 de ani judecător al Curții Supreme a SUA). Facem acest lucru ca cetățeni prin respectarea legii și a valorilor fundamentale, nu numai cele proprii, dar și cele ce aparțin semenilor noștri; facem același lucru ca judecători prin pregătire profesională continuă, deschidere față de argumentele părților, atenție și corectitudine în administrarea probelor ș.a.m.d. Rezultatul acestui proces, deopotrivă interior și exterior, ar trebui să se reflecte în calitatea jurisprudenței și, pe cale de consecință, în calitatea justiției ca serviciu public.

Mulțumesc editorilor pentru inițiativa de a dedica acest număr jurisprudenței instanței supreme, ca exponent al unui serviciu public esențial pentru un stat de drept și pentru apărarea drepturilor a milioane de cetățeni români care apelează la el în fiecare an.

Judecător **Corina-Alina Corbu**
Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

I. RECURSURI ÎN INTERESUL LEGII

A. SINTEZA SOLUȚIILOR DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE ÎN MATERIA DREPTULUI CIVIL ȘI A DREPTULUI PROCESUAL CIVIL

Magistrat-asistent Andreea Pandrea
Magistrat-asistent Oana Stan
Magistrat-asistent Maria Cristina Petre

DREPT CIVIL

1. Decizia nr. 6 din 11 februarie 2019, publicată în M. Of. nr. 197 din 12 martie 2019

Prin Decizia nr. 6 din 11 februarie 2019, s-a admis recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1.616-1.618 lit. c) raportat la art. 499, art. 514 alin. (1) și (3), art. 515, art. 525 alin. (1), art. 529-531 C. civ. și art. 729 alin. (3) și (7) C. pr. civ., instanța de tutelă va putea dispune compensația obligațiilor de întreținere datorate de fiecare părinte copilului care nu locuiește cu acesta, până la limita celei mai mici dintre ele și în măsura în care compensația nu contravine interesului superior al copilului.

2. Decizia nr. 13 din 8 aprilie 2019, publicată în M. Of. nr. 440 din 3 iunie 2019

Prin Decizia nr. 13 din 8 aprilie 2019, s-a admis recursul în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și, în interpretarea și aplicarea art. 492 C. civ. din 1864, art. 579 alin. (1), art. 577 alin. (2) C. civ., art. 37 alin. (5) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 37 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că lipsa autorizației de construire sau nerespectarea prevederilor acesteia, precum și lipsa procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor constituie impedimente pentru recunoașterea pe cale judiciară, în cadrul acțiunii în constatare, a dreptului de proprietate asupra unei construcții realizate de către proprietarul terenului, cu materiale proprii.

3. Decizia nr. 14 din 8 aprilie 2019, publicată în M. Of. nr. 476 din 11 iunie 2019

Prin Decizia nr. 14 din 8 aprilie 2019, **admițând** recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată este competentă să soluționeze nu numai contestația formulată împotriva hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirii, ci și acțiunea prin care expropriatul contestă despăgubirile estimate și solicită atât stabilirea acestora de către instanță, cât și obligarea expropriatorului la plată, ulterior emiterii deciziei de expropriere și consemnării sumelor aferente despăgubirilor, în cazul lipsei nejustificate a acestei hotărâri.

4. Decizia nr. 16 din 20 mai 2019, publicată în M. Of. nr. 773 din 24 septembrie 2019

Prin Decizia nr. 16 din 20 mai 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, stabilindu-se că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, entitatea notificată va înainta dispoziția, la emiterea căreia a fost obligată de instanță, împreună cu dosarul administrativ, direct către Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.

5. Decizia nr. 23 din 14 octombrie 2019, publicată în M. Of. nr. 142 din 21 februarie 2020

Prin Decizia nr. 23 din 14 octombrie 2019 a fost admis recursul în interesul legii promovat de Colegiul de Conducere al Curții de Apel București, stabilindu-se că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 lit. a), b), e) și f) și art. 8 din O.G. nr. 85/2004 raportat la art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006 sau, după caz, art. 52 alin. (1) din Legea nr. 93/2009, art. 632 alin. (2) și art. 272 C. pr. civ. ori, după caz, art. 5 din Legea nr. 455/2001, contractul privind serviciile financiare încheiat la distanță în conformitate cu dispozițiile art. 8 din O.G. nr. 85/2004 constituie titlu executoriu în lipsa semnăturii olografe sau a semnăturii electronice extinse, cu excepția situației în care părțile impun semnătura drept condiție de validitate a contractului.

6. Decizia nr. 27 din 11 noiembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 152 din 25 februarie 2020

Prin Decizia nr. 27 din 11 noiembrie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 16 alin. (2), (3), (5), (6), (7), (9), (10), art. 19 alin. (3), art. 20 alin. (3), art. 35 alin. (3) și art. 41 alin. (4) din Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a dispozițiilor art. 12 alin. (2), (3), (5), (6), (8), (10) și (11), art. 14 alin. (3), art. 15 alin. (3), art. 30 alin. (4) și art. 44 alin. (4) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că:

Titularii dreptului de proprietate privată afectați de capacitățile energetice pot pretinde indemnizații pentru lipsa de folosință numai în măsura în care capacitățile energetice au fost realizate după intrarea în vigoare a Legii energiei electrice nr. 13/2007;

pentru capacitățile energetice realizate anterior, exercitarea de către titularii autorizațiilor de înființare și de către titularii licențelor a drepturilor de uz și de servitute se face cu titlu gratuit, potrivit dispozițiilor speciale în vigoare la data punerii lor în funcțiune.

Titularii dreptului de proprietate privată afectați de capacitățile energetice pot pretinde despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de titularii autorizațiilor de înființare și de titularii licențelor, în exercitarea drepturilor de uz și de servitute, indiferent de momentul realizării capacității energetice (anterior sau ulterior intrării în vigoare a Legii energiei electrice nr. 13/2007).

Dispozițiile art. 35 alin. (3) și art. 41 alin. (4) din Legea nr. 13/2007, respectiv cele ale art. 30 alin. (4) și art. 44 alin. (4) din Legea nr. 123/2012 se opun ca titularii dreptului de proprietate privată afectați de rețelele electrice de transport ori de distribuție existente la data intrării în vigoare a legii să obțină indemnizare pentru lipsa de folosință de la titularul dreptului de proprietate asupra terenurilor pe care se situează respectivele capacități energetice, întemeiată pe această cauză.

7. Decizia nr. 33 din 9 decembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 144 din 24 februarie 2020

Prin Decizia nr. 33 din 9 decembrie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și s-a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 2 alin. (4), art. 59 alin. (2) și art. 64 alin. (2) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată nu poate consfinți acordul de mediere referitor la înțelegerea părților privind desfacerea căsătoriei.

Cu privire la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului, instanța de judecată poate consfinți acordul de mediere având acest obiect.

DREPT PROCESUAL CIVIL

1. Decizia nr. 18 din 3 iunie 2019, publicată în M. Of. nr. 621 din 26 iulie 2019

Prin Decizia nr. 18 din 3 iunie 2019, admitând recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 714 și art. 95 C. pr. civ., secțiile civile ale tribunalelor sunt competente funcțional să soluționeze apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii asupra contestațiilor formulate împotriva executărilor silite pornite în temeiul dispozițiilor art. 260 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

2. Decizia nr. 31 din 11 noiembrie 2019, publicată în M. Of. 133 din 19 februarie 2020

Prin Decizia nr. 31 din 11 noiembrie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, stabilind că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 131 C. pr. civ., instanța investită prin hotărârea de declinare a competenței poate invoca necompetența materială procesuală dacă instanța care și-a declinat competența în favoarea sa nu a invocat excepția

de necompetență în termenul legal, indiferent dacă această din urmă instanță se declarase sau nu competentă prin încheiere interlocutorie pronunțată potrivit prevederilor art. 131 alin. (1) C. pr. civ.

3. Decizia nr. 17 din 20 mai 2019, publicată în M. Of. nr. 899 din 07 noiembrie 2019

Prin Decizia nr. 17 din 20 mai 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 513 alin. (6) C. pr. civ., recursul formulat împotriva hotărârii prin care a fost soluționată cererea de revizuire întemeiată pe motivul prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 8 din același cod este admisibil, indiferent dacă hotărârea atacată cu revizuire are sau nu caracter definitiv.

4. Decizia nr. 2 din 14 ianuarie 2019, publicată în M. Of. nr. 863 din 25 octombrie 2019

Prin Decizia nr. 2 din 14 ianuarie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 din Legea nr. 71/2011, raportat la art. 95 pct. 2 C. pr. civ., tribunalele specializate sunt competente să soluționeze apelurile în cererile formulate în procedura executării silite în materiile ce fac obiectul specializării lor.

B. SINTEZA SOLUȚIILOR DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Magistrat-asistent Andreea Pandrea
Magistrat-asistent Oana Stan
Magistrat-asistent Maria Cristina Petre

1. Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019, publicată în M. Of. nr. 853 din 22 octombrie 2019

Prin Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019, s-a admis recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la dispozițiile art. 11 alin. (2) din același act normativ, data la care începe să curgă termenul de prescripție pentru introducerea acțiunii în despăgubire reprezintă momentul la care persoana vătămată printr-un act administrativ nelegal a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască întinderea pagubei, nefiind legat în mod direct și aprioric nici de comunicarea actului administrativ nelegal și nici de momentul rămânerii definitive a hotărârii de anulare a acestuia.

2. Decizia nr. 30 din 11 noiembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 124 din 18 februarie 2020

Prin Decizia nr. 30 din 11 noiembrie 2019 s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea H.G. nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, abrogată prin art. I lit. b) din O.U.G. nr. 85/2018 pentru abrogarea unor dispoziții legale în domeniul investițiilor finanțate din fonduri publice, normele referitoare la cheltuielile indirecte și de profit, cheltuielile de proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică au avut natura juridică a unor norme de recomandare, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 250/2017 privind aprobarea O.U.G. nr. 6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice, prin care s-a instituit obligativitatea standardelor de cost.

C. SINTEZA SOLUȚIILOR DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE ÎN MATERIA LITIGIILOR DE MUNCĂ ȘI A ASIGURĂRILOR SOCIALE

**Magistrat-asistent Andreea Pandrea
Magistrat-asistent Oana Stan
Magistrat-asistent Maria Cristina Petre**

1. Decizia nr. 7 din 11 februarie 2019, publicată în M. Of. nr. 343 din 6 mai 2019

Prin Decizia nr. 7 din 11 februarie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Oradea și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, majorările prevăzute în art. 1 alin. (1) O.G. nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit O.U.G. nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, au fost și rămân incluse în indemnizația brută de încadrare și după data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009.

2. Decizia nr. 9 din 11 martie 2019, publicată în M. Of. nr. 459 din 7 iunie 2019

Prin Decizia nr. 9 din 11 martie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și art. 3 pct. 1 din Legea minelor nr. 85/2003, cu

modificările și completările ulterioare, activitatea desfășurată în cadrul unităților de prospecțiuni geologice sau de exploatare în subteran nu poate fi considerată activitate desfășurată în „unitate minieră” și încadrată în condiții speciale de muncă.

3. Decizia nr. 19 din 3 iunie 2019, publicată în M. Of. nr. 860 din 24 octombrie 2019

Prin Decizia nr. 19 din 3 iunie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 268 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 8 și 12 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, și a dispozițiilor art. 211 lit. c) din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a art. 2.526 C. civ., actul de control efectuat de Curtea de Conturi sau de un alt organ cu atribuții de control, prin care s-a stabilit în sarcina angajatorului obligația de a acționa pentru recuperarea unui prejudiciu produs de un salariat ori rezultat în urma plății către acesta a unei sume de bani necuvenite, nu marchează începutul termenului de prescripție extinctivă a acțiunii pentru angajarea răspunderii patrimoniale a salariatului.

4. Decizia nr. 21 din 24 iunie 2019, publicată în M. Of. nr. 872 din 29 octombrie 2019

Prin Decizia nr. 21 din 24 iunie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII – Familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și siguranță națională” la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de gradații, în măsura în care, anterior începerii studiilor sau în timpul desfășurării acestora, a fost acordat un grad militar în condițiile legii.

5. Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019, publicată în M. Of. nr. 1001 din 12 decembrie 2019

Prin Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată, locurile de muncă ale personalului care desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, precum și personalul disciplinelor universitare de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară sunt încadrate ex lege în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite, fără a fi necesară parcurgerea metodologiei prevăzute de H.G. nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, de H.G. nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite.

D. SINTEZA SOLUȚIILOR DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE ÎN MATERIA INSOLVENȚEI

Magistrat-asistent Andreea Pandrea
Magistrat-asistent Oana Stan
Magistrat-asistent Maria Cristina Petre

1. Decizia nr. 12 din 08 aprilie 2019, publicată în M. Of. nr. 586 din 17 iulie 2019

Prin Decizia nr. 12 din 08 aprilie 2019, s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și s-a stabilit că sumele reprezentând impozite locale datorate pentru bunuri valorificate în procedură, grevate de o cauză de preferință în favoarea unui creditor (sau „de ipotecă, gajuri sau alte garanții reale mobiliare ori drepturi de retenție de orice fel”, în terminologia Legii nr. 85/2006), devenite scadente după data intrării în faliment a debitorului, nu beneficiază de ordinea de prioritate la plată instituită prin art. 121 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 159 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

E. SINTEZA SOLUȚIILOR DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE ÎN MATERIA DREPTULUI PENAL ȘI PROCESUAL PENAL

Magistrat-asistent Adina Vlăsceanu

DREPT PENAL

1. Decizia nr. 1 din 14 ianuarie 2019, publicată în M. Of. nr. 187 din 8 martie 2019

Prin Decizia nr. 1 din 14 ianuarie 2019 s-a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a stabilit că:

Fapta unei persoane audiate ca martor de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată întrunește numai elementele de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) C. pen.

2. Decizia nr. 5 din 11 februarie 2019, publicată în M. Of. nr. 334 din 2 mai 2019

Prin Decizia nr. 5 din 11 februarie 2019 s-a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a art. 174 cu referire la art. 154 alin. (2) teza I C. pen., s-a stabilit că:

Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit.

3. Decizia nr. 10 din 8 aprilie 2019, publicată în M. Of. nr. 472 din 11 iunie 2019

Prin Decizia nr. 10 din 8 aprilie 2019 s-a admis recursul în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 112 alin. (1) lit. f) C. pen., art. 342 alin. (6) C. pen. și art. 549¹ C. pr. pen., s-au stabilit următoarele:

În cazul faptei prevăzute de art. 342 alin. (6) C. pen., cu privire la care s-a dispus o soluție de clasare întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a C. pr. pen., arma și muniția intră sub incidența confiscării speciale, în temeiul art. 112 alin. (1) lit. f) C. pen., în procedura reglementată de art. 549¹ C. pr. pen., în ipoteza în care făptuitorul nu a depus arma și muniția la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă.

4. Decizia nr. 11 din 8 aprilie 2019, publicată în M. Of. nr. 477 din 12 iunie 2019

Prin Decizia nr. 11 din 8 aprilie 2019 s-a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) C. pen., s-a stabilit că:

Pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) C. pen., atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile, și nu ca efect al împăcării.

5. Decizia nr. 29 din 11 noiembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 63 din 30 ianuarie 2020

Prin Decizia nr. 29 din 11 noiembrie 2019 s-a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 65 alin. (3) C. pen., s-a stabilit că:

Aplicarea pedepselor accesorii constând în interzicerea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și d)-o) C. pen., a căror exercitare a fost interzisă de instanță ca pedeapsă complementară, nu este posibilă în cazul dispunerii unei soluții de condamnare la pedeapsa amenzii.

DREPT PROCESUAL PENAL

1. Decizia nr. 4 din 11 februarie 2019, publicată în M. Of. nr. 546 din 3 iulie 2019

Prin Decizia nr. 4 din 11 februarie 2019 s-a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 396 alin. (10) C. pr. pen., s-a stabilit că:

În ipoteza în care instanța a admis cererea inculpatului de judecare în procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, iar cauza a fost judecată potrivit acestei proceduri, nu este posibilă pronunțarea unei hotărâri de achitare întemeiate pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a și lit. c) C. pr. pen.

2. Decizia nr. 8 din 11 martie 2019, publicată în M. Of. nr. 427 din 30 mai 2019

Prin Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 s-a admis recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, modificată prin Legea nr. 169/2017, s-au stabilit următoarele:

Competența soluționării cererii prin care o persoană privată de libertate solicită acordarea zilelor compensatorii în baza art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pentru restul de pedeapsă rezultat dintr-o condamnare anterioară și care se regăsește în pedeapsa în a cărei executare se află revine instanței de executare sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere, pe calea contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) C. pr. pen.

3. Decizia nr. 15 din 20 mai 2019, publicată în M. Of. nr. 789 din 30 septembrie 2019

Prin Decizia nr. 15 din 20 mai 2019 s-a admis recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 318 alin. (6) lit. c) C. pr. pen., s-a stabilit că:

În ipoteza renunțării la urmărirea penală față de un suspect sau inculpat minor care a împlinit vârsta de 16 ani poate fi dispusă față de acesta obligația prestării unei munci neremunerate în folosul comunității.

4. Decizia nr. 32 din 9 decembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 148 din 25 februarie 2020

Prin Decizia nr. 32 din 9 decembrie 2019 s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 64 alin. (3) C. pr. pen., s-a stabilit că:

Judecătorul care a participat la judecarea unei cauze nu poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale extraordinară de atac, în etapa admisibilității în principiu (contestație în anulare, revizuire și recurs în casație).